

Web akadálymentességi kisokos 18. részének teljes szövegű átirata

A nyitóképen a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) neve és logója, valamint a „Web akadálymentességi kisokos – 18. rész: A web akadálymentesség manuális ellenőrzésének lehetőségei” főcím, és az „Előadó: Szántai Károly, web akadálymentességi szakértő” szöveg látható. A videó alatt végig az előadó hangja hallható.

A következő képen a „Manuális ellenőrzés” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin valaki egy nagyítóval vizsgál egy táblagépet.

Előadó: Az akadálymentesség manuális ellenőrzése egyrészt azt jelenti, hogy a weboldal értelmezhetőségét és működtethetőségét különböző kiegészítő technológiákkal leteszteljük. Másrészt azt is jelenti, hogy a weboldal HTML, CSS, és JavaScript kódjait, valamint a böngészőben létrejövő DOM és akadálymentességi fákat manuálisan átvizsgáljuk. Ehhez természetesen az automatikus tesztelés eredményeit is felhasználhatjuk.

A következő képen a „Manuális ellenőrzés” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy fiatal lány a laptopját használja, aminek ki van nagyítva a képernyője.

Előadó: Egyik feladat sem egyszerű, hiszen olyan speciális ismeretek szükségesek hozzájuk, amelyeket csak fokozatosan lehet elsajátítani. Meg kell tanulni a kiegészítő technológiák működési szisztémáját, alapszintű használatát, illetve azt is tudni kell, hogy a weboldal működésében, illetve kódjaiban milyen potenciális problémákat keressünk.

A következő képen a „Szakértő bevonása” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy férfi áll táblagéppel a kezében.

Előadó: Szükség esetén természetesen be lehet vonni ebbe a feladatba olyan tapasztalt web akadálymentességi szakértőket is, akik nem csak profi módon elvégzik a honlap akadálymentességi vizsgálatát, de tanácsokat is adhatnak a feltárt problémák korrekációjához.

A következő képen a „Segédeszközök” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin valaki kézzel ellenőrzési pontokat jegyzetel.

Előadó: Ha magunk végezzük a manuális tesztelést, akkor néhány kisegítő technológiát, speciális szoftvert, illetve böngészőbővítményt mindenképpen érdemes feltelepítenünk. Illetve érdemes valamilyen előre meghatározott tesztelési metodika alapján haladnunk.

A következő képen a „W3C Easy Checks” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a W3C Easy Checks weboldala van.

Előadó: Például nagyon egyszerű, és viszonylag gyorsan elvégezhető tesztelési lépéseket ír le a W3C „Easy Checks” oldala, ami a www.w3.org/WAI/test-evaluate/preliminary/ URL címről érhető el.

A következő képen a „WCAG technikák tesztjei” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a WCAG szabvány példaként említett részlete van.

Előadó: „A WCAG szabvány értelmezését támogató segédletek” című epizódban is megemlítettük, hogy a WCAG szabványhoz kapcsolódó dokumentációk is tartalmaznak jól specifikált, manuális tesztlépéseket, amelyeket szintén követhetünk.

A következő képen az „Accessibility Insights” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin az Accessibility Insights felhasználói felületének részlete van.

Előadó: Hasonlóan jól használható a Microsoft „Accessibility Insights” nevű böngészőbővítménye is, ami a Chrome vagy az Edge böngészőprogramhoz tölthető le. Ez lépésről-lépésre végigvezet minket a megvizsgálandó dolgokon, és bizonyos lépéseknél tesztelési segédeszközöket is felkínál. Ha olyan tesztlépéshez érünk, ami valamilyen mértékben automatizálható, akkor azt értelemszerűen elvégzi. Arra is lehetőséget ad, hogy a teszt eredményeit, illetve a tesztelés során szerzett tapasztalatainkat rögzítsük, és elmentsük.

A következő képen a „Kisegítő technológiák” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin különböző kisegítő lehetőségek beállítására szolgáló képernyő van.

Előadó: A teszteléshez legegyszerűbben azokat a kisegítő technológiákat tudjuk kipróbálni, amelyek az operációs rendszerben, vagy a böngészőprogramban gyárilag elérhetők. Ezeken felül letölthetünk speciális böngészőbővítményeket, képernyőolvasó és képernyőnagyító szoftvereket is.

A következő képen az „NVDA” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin az NVDA weboldala van.

Előadó: Windows operációs rendszeren az ingyenes NVDA képernyőolvasó az egyik lehetőség, amihez a Firefox a leginkább ajánlott böngésző. Ennek magyar nyelvű változatát a www.nvda.hu oldalról tudjuk letölteni.

A következő képen a „JAWS” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin az Infoalap weboldalának JAWS-ról szóló része van.

Előadó: Windows-on a másik nagyon elterjedt képernyőolvasó a JAWS. Ehhez eredetileg az Internet Explorer volt az ajánlott, de újabban már a Chrome, a Firefox, és az Edge Chromium böngészőket is támogatja. A JAWS nem egy ingyenes szoftver. Magyar nyelvű demó verzióját az infoalap.hu weboldaltól lehet letölteni.

A következő képen a „Narrátor” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a Narrátor beállításaira szolgáló ablak van.

Előadó: A Windows gyárilag beépített képernyőolvasója a Narrátor még nem teljesen kiforrott és elterjedt, így a teszteléshez jelenleg nem igazán ajánlott.

A következő képen a „VoiceOver” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a VoiceOver beállításaira szolgáló ablak van.

Előadó: macOS operációs rendszeren a gyárilag beépített VoiceOver képernyőolvasót használják az érintett felhasználók, tehát nekünk is ezzel érdemes tesztelni. Ez legjobban a Safari böngészőt támogatja.

A következő képen a „TalkBack” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a TalkBack beállításaira szolgáló ablak van.

Előadó: Mabilon az Android operációs rendszer legelterjedtebb képernyőolvasó szoftvere a TalkBack. Ez egyes mobiltelefonokon már gyárilag fel van telepítve, de ha nem, akkor a Google Play áruházból ingyenesen letölthető. Legjobban a Chrome böngészővel működik együtt.

A következő képen a „VoiceOver” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin a VoiceOver beállításaira szolgáló ablak van.

Előadó: Az Apple mobileszközein futó iOS operációs rendszer gyárilag beépített képernyőolvasója szintén a VoiceOver. Értelemszerűen ez is a Safari böngészőt támogatja a legjobban.

A következő képen a „Felhasználói teszt” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy kerekesszékesben ülő hölgy a laptopját használja.

Előadó: A web akadálymentesség manuális ellenőrzése kapcsán mindenképpen meg kell említenünk, hogy a weboldal akadálymentes használhatóságával kapcsolatban közvetlenül a fogyatékos felhasználoktól kaphatjuk a legautentikusabb visszajelzéseket, tehát ha módunk van rá, akkor a manuális tesztelésen túl mindenképpen érdemes felhasználói teszteket is végezni. A fogyatékos felhasználókkal végzett tesztek nem feltétlenül alkalmasak az akadályok beazonosítására. Inkább olyan tapasztalatokat, visszajelzéseket adhatnak, amelyek segíthetik a felhasználói élmény javítását, a még könnyebb, és kényelmesebb használat biztosítását. Lehetőleg a tesztelésbe ne csak vak felhasználókat vonjunk be, hanem más fogyatékosági csoportok képviselőit is.

A videó záróképén a KIFŰ logója, és „A magyarországi digitalizáció szolgálatában” jelmondata látható.